

ANDRZEJ PILC*, MARIA RADZIWOŃ-ZALESKA**

Ranking światowych, w tym polskich, instytucji naukowych na podstawie liczby cytowań uzyskanych w latach 2021–2024

W popularnym u nas w kraju rankingu szanghajskim najwyżej notowane polskie jednostki naukowe to Uniwersytet Jagielloński oraz Uniwersytet Warszawski, zajmujące na świecie miejsca między 500. a 600. Ranking ten dotyczy jedynie jednostek uniwersyteckich. Postanowiono zatem sprawdzić, jak wyglądają wszystkie instytucje naukowe na świecie analizowane w oparciu o liczbę uzyskanych przez nie cytowań. W analizie wykorzystano bazę SciVal z bazy Scopus. Znaleźć w niej można jednostki, które opublikowały choć 1 artykuł w którejkolwiek dziedzinie nauki wg klasyfikacji ASJC (All Science Journal Classification). Na całym świecie istnieje 23 567 jednostek naukowych, które opublikowały choć jedną taką pracę, a 23 221 z nich uzyskało choć jedno cytowanie. Jednostki te znajdują się w 214 krajach/terytoriach na świecie. Zostały one usystematyzowane pod względem liczby cytowań uzyskanych w latach 2021–2024, tj. w okresie zbliżonym do następnej ewaluacji jednostek naukowych.

Na świecie 9 instytucji naukowych uzyskało ponad milion cytowań (patrz tabela 1). Na pierwszym miejscu jest Chińska Akademia Nauk (3,49 mln cytowań), na drugim miejscu Francuski CNRS (2,06 mln cyt.), a na trzecim Uniwersytet Harvarda (1,77 mln cyt.), który w rankingu szanghajskim zajmuje pierwszą pozycję. Dwie pierwsze jednostki klasyfikowane są jako należące do sektora rządowego. Wśród tej dziewiątki aż 6 instytucji znajduje się w Chinach, a po jednej we Francji, USA i Wielkiej Brytanii. Wynik ten jest uderzający, wygląda na to, że w Chinach ktoś zrozumiał znaczenie nauki, której finansowanie w tym kraju wzrosło w ciągu ostatnich 10 lat z 1,5% do 2,6% PKB. W artykule *Ekonomika* (Pauza, 2025, 726/2) prof. Roman Niestrój pisze „że w Unii Europejskiej zwiększenie wydatków na B+R (wyrażonych udziałem w PKB) o 0,1 p.p. odpowiada za dodatkowy wzrost PKB o ok. 0,8 p.p”. W roku 2000 strategia lizbońska

* Prof. dr hab. Andrzej Pilc (nfpilc@cyf-kr.edu.pl), Instytut Farmakologii PAN im. J. Maja oraz Uniwersytet Jagielloński, Collegium Medicum

** Prof. dr hab. Maria Radziwoń-Zaleska, Katedra i Klinika Psychiatryczna, Warszawski Uniwersytet Medyczny

zakładała, że w roku 2010 nakłady na B+R wyniosą w krajach Unii 3% PKB. My obecnie wydajemy na ten cel ok 1% PKB i jesteśmy w ogonie Europy. Jak widać, nikt z naszych włodarzy od roku 2000 nigdy nie rozumiał i nadal nie rozumie, że zwiększenie finansowania nauki o 1 do 2 p.p. pozwoli na bezproblemowe finansowanie nakładów na zbrojenia, i nie tylko.

Tabela 1. Instytucje mające ponad milion cytowań

Instytucja	Sektor	Kraj/region	Liczba prac	Liczba cytowań	Liczba autorów
Chinese Academy of Sciences	government	China	320 337	3 488 996	200 162
CNRS	government	France	258 058	2 065 936	155 641
Harvard University	academic	United States	133 578	1 772 421	66 328
University of Chinese Academy of Sciences	academic	China	151 637	1 594 902	100 126
Zhejiang University	academic	China	119 342	1 213 720	90 861
Tsinghua University	academic	China	97 622	1 192 608	51 653
Shanghai Jiao Tong University	academic	China	114 823	1 090 131	77 273
University College London	academic	United Kingdom	79 953	1 074 748	35 941
Peking University	academic	China	100 033	1 066 234	66 369

Tabela 2 pokazuje liczbę instytucji, które uzyskały ponad 200 tys. cytowań. Jest ich na świecie 307 i znajdują się w 38 krajach. Na pierwszym miejscu są Stany Zjednoczone, gdzie jest 75 takich instytucji, choć w krajach Unii Europejskiej (bez UK) jest ich 89. Na drugim miejscu są Chiny (68 takich jednostek). Biorąc pod uwagę to, co ostatnio dzieje się w polityce naukowej USA, ciekawe, co wydarzy się w ciągu następnych 4 lat i czy Chiny wysuną się na pierwsze miejsce? Polska znajduje się wśród 16 krajów reprezentowanych przez jedną taką jednostkę, którą jest Polska Akademia Nauk.

Tabela 3 przedstawia 21 krajów mających w bazie SciVal ponad 200 instytucji naukowych. Na pierwszym miejscu znajdują się USA – (4544 jednostki), na drugim Japonia (2048), na trzecim UK (1744). Chiny są na czwartym miejscu (1404 instytucje), a Korea Południowa na piątym (1329 jednostek). Jednym słowem Azja Wschodnia górą. W Korei Północnej natomiast znajduje się tylko jedna instytucja, której publikacje znalazły się w tej bazie, uwidaczniając różnicę między demokracją a zamordyzmem. Nasz kraj z 268 jednostkami jest na 18 miejscu na świecie, w Europie zajmując 9. pozycję [patrz Pilc, Forum Akademickie, 2025/2].

Tabela 2. Kraje z największą liczbą jednostek mających ponad 200 tys. cytowań

Najwyżej cytowana jednostka naukowa w danym kraju	Kraj/rejon	Liczba prac	Liczba cytowań	Jednostki > 200 000 cyt.
Harvard University	United States	133 578	1 772 421	75
Chinese Academy of Sciences	China	320 337	3 488 996	68
University College London	United Kingdom	79 953	1 074 748	22
CNRS	France	258 058	2 065 936	18
Technical University of Munich	Germany	43 874	455 174	13
Monash University	Australia	51 105	649 532	11
University of Toronto	Canada	89 910	990 469	11
University of Amsterdam	Netherlands	44 032	576 798	11
National Research Council of Italy	Italy	49 872	453 467	10
CSIC	Spain	62 751	654 697	8
Swiss Federal Institute of Technology Zurich	Switzerland	38 246	484 227	7
Karolinska Institutet	Sweden	37 887	482 597	6
Hong Kong Polytechnic University	Hong Kong	36 105	466 824	5
University of Copenhagen	Denmark	52 320	603 185	4
The University of Tokyo	Japan	56 824	480 440	4
Seoul National University	South Korea	48 090	457 023	4
Islamic Azad University	Iran	48 362	401 344	3
King Saud University	Saudi Arabia	48 116	459 089	3
KU Leuven	Belgium	46 377	519 475	2
University of Oslo	Norway	32 812	342 544	2
University of Lisbon	Portugal	34 895	291 794	2
National University of Singapore	Singapore	54 439	776 100	2
Consejo Nacional de Investigaciones Cient. Ténic.	Argentina	41 588	234 413	1
Medical University of Vienna	Austria	18 158	225 973	1
Universidade de São Paulo	Brazil	70 229	470 241	1
Charles University	Czech Republic	28 077	239 885	1
Cairo University	Egypt	27 147	222 227	1
University of Helsinki	Finland	32 034	341 760	1
National and Kapodistrian University of Athens	Greece	24 182	267 147	1

Anna University	India	62 318	354 979	1
University College Dublin	Ireland	20 415	204 055	1
Tel Aviv University	Israel	29 172	280 806	1
Universidad Nacional Autónoma de México	Mexico	32 850	204 784	1
The University of Auckland	New Zealand	22 823	232 835	1
Polish Academy of Sciences	Poland	31 386	247 080	1
Russian Academy of Sciences	Russian Federation	179 536	639 725	1
University of Cape Town	South Africa	18 310	200 975	1
National Taiwan University	Taiwan	29 706	251 929	1
				307

Tabela 3. Kraje z największą liczbą cytowanych jednostek naukowych

Instytucja najwyżej cytowana w danym kraju	Kraj/Region	Liczba cytowań	Liczba instytucji	Miejsce na świecie
Harvard University	United States	1 772 421	4544	1
The University of Tokyo	Japan	480 440	2048	2
University College London	United Kingdom	1 074 748	1744	3
Chinese Academy of Sciences	China	3 488 996	1404	4
Seoul National University	South Korea	457 023	1329	5
Technical University of Munich	Germany	455 174	1224	6
Anna University	India	354 979	1214	7
Russian Academy of Sciences	Russian Fed.	639 725	569	8
CNRS	France	2 065 936	565	9
CSIC	Spain	654 697	562	10
Universidade de São Paulo	Brazil	470 241	488	11
National Research Council of Italy	Italy	453 467	416	12
University of Toronto	Canada	990 469	412	13
Monash University	Australia	649 532	408	14
National Taiwan University	Taiwan	251 929	325	15
University of Amsterdam	Netherlands	576 798	283	16
Hacettepe University	Turkey	89 872	280	17
Polish Academy of Sciences	Poland	247 080	268	18
Swiss Federal Institute of Technology Zurich	Switzerland	484 227	250	19
National Academy of Sciences of Ukraine	Ukraine	63 159	222	20
Tel Aviv University	Israel	280 806	213	21

Tabela 4. Polskie instytucje naukowe mające ponad 20 tys. cytowań

Instytucja	Liczba cytowań	Liczba autorów	Miejsce na świecie
Polish Academy of Sciences	247 080	11 555	232
Jagiellonian University in Kraków	132 379	9171	505
University of Warsaw	88 449	6870	772
Wrocław Medical University	76 550	2904	881
AGH University of Kraków	76 520	4381	882
Medical University of Warsaw	72 887	4506	915
Medical University of Łódź	65 779	2919	1015
Silesian University of Technology	61 754	3292	1074
Gdańsk University of Technology	57 159	2341	1058
Jagiellonian University Medical College	54 986	3391	1198
Wrocław University of Science and Technology	53 029	3755	1238
Warsaw University of Technology	52795	4936	1245
Adam Mickiewicz University in Poznań	52 043	3808	1269
Nicolaus Copernicus University in Toruń	51 049	3584	1292
University of Medical Sciences Poznań	50 435	3568	1309
Medical University of Silesia in Katowice	47 837	3679	1366
Medical University of Gdańsk	45 252	2651	1426
Medical University of Lublin	44 814	2540	1437
Warsaw University of Life Sciences	39534	2381	1566
Maria Skłodowska-Curie Institute of Oncology	39 534	1218	1575
University of Warmia and Mazury in Olsztyn	38 766	2148	1597
Poznań University of Technology	35 453	2074	1722
Pomeranian Medical University in Szczecin	34 980	1630	1740
University of Gdańsk	33 288	2463	1800
University of Wrocław	33 026	2741	1817
Medical University of Białystok	32 560	1738	1840
University of Lodz	32 367	2469	1845
Lodz University of Technology	31 855	2145	1871
National Centre for Nuclear Research	31 423	625	1901
The Henryk Niewodniczanski Institute of Nuclear Physics, PAS	29 689	670	1983
Poznań University of Life Sciences	29 013	1424	2020
Institute of Polish Mother's Health Center	25 781	483	2223
University of Rzeszów	24 760	1708	2224
Cracow University of Technology	24 730	1386	2225
University of Silesia in Katowice	23 690	2088	2382

University of Opole	22 255	807	2497
Wroclaw University of Environmental and Life Sciences	21 964	1462	2516
Maria Curie-Skłodowska University in Lublin	21 920	1485	2520
West Pomeranian University of Technology	20 951	1164	2601
University of Agriculture in Krakow	20 186	1276	2661
University of Life Sciences in Lublin	20 143	1101	2667

Tabela 4 przedstawia polskie instytucje naukowe, które uzyskały ponad 20 tys. cytowań, mamy ich 41. Na pierwszym miejscu jest Polska Akademia Nauk, mająca 247 tys. cytowań zajmująca 232. miejsce na świecie, miesząc się w górnym procencie najwyżej cytowanych jednostek. PAN jest również najwyżej notowany pośród krajowych instytucji naukowych w Europie, zajmując 85. pozycję, [patrz Pilc, Forum Akademickie, 2025/2]). Wśród jednostek w pierwszym tysiącu najczęściej cytowanych znajduje się 6 instytucji, są to: (poza PAN-em) Uniwersytet Jagielloński (505. miejsce, 132 tys. cytowań), Uniwersytet Warszawski (772. miejsce, 88 tys. cytowań), Wrocławski Uniwersytet Medyczny (881. miejsce, 76 550 cytowań), Akademia Górniczo-Hutnicza (882. miejsce, 76 520 cytowań) i Uniwersytet Medyczny w Warszawie (915. miejsce, 72 tys. cytowań). Siódma najwyżej cytowana instytucja to Uniwersytet Medyczny w Łodzi (1015. miejsce, 66 tys. cytowań). W drugim tysiącu najczęściej cytowanych instytucji 24 są z naszego kraju, a 29 placówek naukowych ma ponad 30 tys. cytowań. Wśród instytucji z tabeli 4 dominują jednostki uniwersyteckie, ale mamy też Narodowe Centrum Badań Jądrowych, Instytut Fizyki Jądrowej PAN im. Henryka Niewodniczańskiego oraz Instytut Centrum Zdrowia Matki Polki. Ostatnie wymienione jednostki mają znacząco niższe zatrudnienie niż uniwersytety. Wydaje się, że posiłkowanie się liczbą cytowań może uwiarygodnić i usprawnić proces przyszłych ewaluacji, a czas poświęcony na taką analizę mierzony jest godzinami. Oczywiście należy zdawać sobie sprawę, że liczba cytowań zależy od dziedziny nauki, czy od liczby badaczy w jednostce, że cytowania też mogą być podatne na manipulacje, choć w mniejszym stopniu niż używany w dotychczasowych ewaluacjach współczynnik oddziaływania, który nie powinien być używany do analiz jakości publikacji (Seglen, 1997), a zwłaszcza nieszczerne „punkty ministerialne”.

Referencje

- Pilc A. (2025) *Miejsce Polskiej Akademii Nauk w Europie i na świecie*. Forum Akademickie, 2025/2.
- Niestrój R. (2025) *Ekonomika*. Pauza, 726/2.
- Seglen P.O. (1997) *Why the impact factor of journals should not be used for evaluating research*. BMJ 314: 498–502.

**Ranking światowych, w tym polskich, instytucji naukowych
na podstawie liczby cytowań uzyskanych w latach 2021–2024**

W bazie Scopus-SciVal znajduje się 23 567 jednostek, które opublikowały w latach 2021–2024 choć jedną pracę naukową. Zanalizowana została liczba cytowań tych jednostek. Ponad milion cytowań uzyskało 9 z nich, z czego 6 znajduje się w Chinach, a Chińska Akademia Nauk jest najczęściej cytowaną instytucją naukową świata. Ponad 200 tys. cytowań uzyskało 307 instytucji na świecie, wśród nich jedna z naszego kraju (jest to Polska Akademia Nauk). 21 krajów jest reprezentowanych przez ponad 200 jednostek naukowych w każdym z nich. Polska z 268 instytucjami jest na 18. miejscu na świecie. Sześć instytucji z naszego kraju znajduje się wśród 1000 najczęściej cytowanych jednostek naukowych. PAN jest na 232. miejscu (górze 0,98%). W pierwszym tysiącu najczęściej cytowanych instytucji naukowych świata 6 znajduje się w Polsce, a 24 z nich znajdują się w drugim tysiącu.

Słowa kluczowe: analiza cytowań, instytucje naukowe, cały świat

**Ranking of world, including Polish, scientific institutions
based on the number of citations obtained in 2021–2024**

The Scopus-SciVal database contains 23,567 entities that published at least one scientific paper in 2021–2024. The number of citations of these units was analyzed. Nine of them have received over a million citations, six of which are in China, and the Chinese Academy of Sciences is the most cited scientific institution in the world. Over 200 thousand citations were obtained by 307 institutions around the world, including one from our country (the Polish Academy of Sciences). 21 countries are represented by over 200 scientific units in each country. Poland with 268 institutions is in 18th place in the world, 6 institutions from our country are among the 1000 most frequently cited scientific units. The Polish Academy of Sciences is in 232nd place (top 0.98%). Of the first thousand most frequently cited scientific institutions in the world, 6 are located in Poland, and 24 of them are in the second thousand.

Key words: citation analysis, scientific institutions, whole world

